

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๓๐๓/๕๕๘

เอกสารประกอบพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติม ๒
กระทรวงมหาดไทย (วาระทั่วทั้ง)

เลขที่	421
วันที่	18 มี.ค. 2547
ที่	43

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

ฉบับ 2/313.1

18 ก.ค. ๕๕

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗

เรื่อง ขอรับการสนับสนุนการให้เงินกู้เพื่อซื้อเครื่องจักรและพัฒนาประเทศแก่รัฐบาลพม่า

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๔/๖๕๗๖

ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๗

ความเห็นประกอบวาระเพื่อพิจารณาจร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลภูมิหลังเกี่ยวกับการให้เงินกู้แก่รัฐบาลพม่า

เรื่องที่ ๒...

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีที่อ้างถึง แจ้งว่ากระทรวงการคลังได้เสนอเรื่องขอรับการสนับสนุนการให้เงินกู้เพื่อซื้อเครื่องจักรและพัฒนาประเทศแก่รัฐบาลพม่ามาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา จึงขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ภายในวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ขอเรียนว่า การให้เงินกู้แก่รัฐบาลพม่าเป็นเรื่องที่กระทรวงการต่างประเทศได้หารือกับกระทรวงการคลัง โดยเฉพาะธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) มาโดยตลอด รวมทั้งได้กราบเรียนนายกรัฐมนตรีขอความเห็นชอบในทุกขั้นตอนตั้งแต่รัฐบาลพม่าได้ติดต่อผ่านกระทรวงการต่างประเทศขอเงินกู้ดังกล่าว ข้อเสนอของกระทรวงการคลังตามอ้างถึงเป็นไปตามแนวทางที่ได้มีการหารือกันไว้ กระทรวงการต่างประเทศจึงไม่มีข้อขัดข้องและมีความเห็นสนับสนุน

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเพิ่มเติมว่า การให้เงินกู้แก่รัฐบาลพม่าครั้งนี้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายด้านการต่างประเทศต่อพม่าของรัฐบาล ดังต่อไปนี้

๑. กรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจลุ่มแม่น้ำอิรวดี เจ้าพระยา และแม่น้ำโขง (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy -ACMECS) ตามปฏิญญาพุกาม (Bagan Declaration) ที่รัฐบาลไทยได้ริเริ่มขึ้น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะในการส่งเสริมการสร้างงานและรายได้ให้กับประชาชนของประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาพื้นที่ชายแดนที่ติดต่อกับประเทศไทย และการพัฒนาเครือข่ายคมนาคมระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน อันจะเป็นการบรรเทาปัญหาต่าง ๆ

สืบ

ฉบับ

ที่ไทยได้รับจากประเทศเพื่อนบ้าน สร้างตลาดรองรับสินค้าไทย และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยในประเทศเพื่อนบ้าน

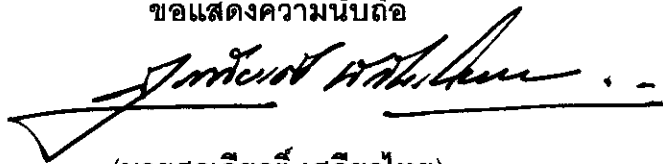
๒. นโยบายการสนับสนุนและผลักดันกระบวนการปรองดองแห่งชาติในพม่าที่รัฐบาลไทยกำลังดำเนินการอยู่ ซึ่งเป็นผลประโยชน์แห่งชาติที่สำคัญของไทย เนื่องจากจะเป็นการแก้ไขปัญหาด่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยที่รากเหง้า อาทิ ความสงบเรียบร้อยบริเวณชายแดน ปัญหายาเสพติด และแรงงานผิดกฎหมาย การให้เงินกู้แก่พม่าตามที่รัฐบาลพม่าร้องขอจะช่วยให้รัฐบาลไทยมีน้ำหนักมากขึ้นในการผลักดันกระบวนการดังกล่าว ขณะเดียวกันเป็นการเสริมสภาพทางทางการเมืองของพลเอก ชิน อุ่น นายกรัฐมนตรีพม่า ซึ่งเป็นจักรกลสำคัญในกระบวนการปรองดองแห่งชาติของพม่า

๓. นโยบายการกระชับสัมพันธ์กับรัฐบาลพม่าเพื่อผลประโยชน์ของประเทศไทยในภาพรวม ทั้งในด้านความมั่นคงและเศรษฐกิจ

๔. นโยบายสนับสนุนช่วยเหลือผู้ผลิตและผู้ส่งออกของไทยในการส่งออกสินค้าเครื่องจักร เครื่องมือ และวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

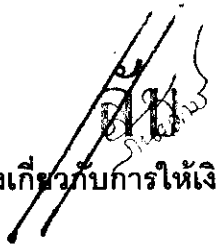
กรมเอเชียตะวันออก

กองเอเชียตะวันออก ๒

โทร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๐๑

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๐๒

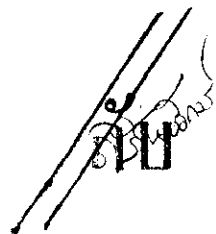
ฉบับ

ข้อมูลภูมิหลังเกี่ยวกับการให้เงินกู้แก่รัฐบาลพม่า

ข้อคิดเห็นกระทรวงการต่างประเทศ

๑. ตามบัญชาของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี รัฐบาลไทยได้เห็นชอบที่จะให้วงเงินสินเชื่อ (credit line) จำนวน ๔,๐๐๐ ล้านบาทแก่รัฐบาลพม่า ตามคำขอของรัฐบาลพม่า
๒. การให้วงเงินสินเชื่อแก่รัฐบาลพม่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญทางการเมืองภายในพม่า คำขอสินเชื่อนี้มาจากพลเอก ชิน อุ่น นายกรัฐมนตรีพม่า โดยฝ่ายนาย วิน อ่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่า ถือเป็นผลงานสำคัญของนายกรัฐมนตรี พลเอก ชิน อุ่น ในการบริหารประเทศในช่วงที่พม่ากำลังถูกกดดันอย่างหนักจากประชาคมระหว่างประเทศ ความสำเร็จในเรื่องนี้จะมีผลอยู่ไม่น้อยในการเสริมสร้างสถานะภาพของพลเอก ชิน อุ่น ภายในคณะผู้นำของพม่า ซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันกระบวนการปรองดองแห่งชาติและประชาธิปไตยในพม่า
๓. ในด้านความสัมพันธ์ทวิภาคีจะเป็นประโยชน์ต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทย-พม่าในภาพรวม
๔. ส่งเสริมผลประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจของไทย โดยเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกของไทยไปยังพม่าในระดับหนึ่ง เพราะพม่าต้องซื้อเครื่องจักร อุปกรณ์การก่อสร้างและวัสดุจากไทยตามเงื่อนไขที่ไทยกำหนดการซื้อสินค้าที่มีต้นกำเนิดจากไทย (Thai origin)
๕. สอดคล้องและอยู่ในกรอบของยุทธศาสตร์ความร่วมมือ ACMECS ที่รัฐบาลไทยได้ริเริ่มไว้กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะรัฐบาลพม่ามีวัตถุประสงค์ที่จะนำวงเงินสินเชื่อดังกล่าวไปซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อพัฒนาชนบทของพม่า เช่น การสร้างถนน และการพัฒนาอุตสาหกรรม ซึ่งโครงการต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมเกี่ยวโยงกับประเทศไทยโดยตรงและสมควรได้รับการสนับสนุน
๖. นอกจากนี้ โดยที่ผู้นำพม่าได้ให้คำมั่นกับผู้นำชนกลุ่มน้อยต่าง ๆ ว่าจะให้ความช่วยเหลือพัฒนาพื้นที่ชายแดน การให้วงเงินสินเชื่อจึงมีความสำคัญในด้านนโยบายทางการเมืองด้วย และมีส่วนสำคัญและเป็นน้ำหนักให้กระบวนการปรองดองแห่งชาติในพม่าและการดำเนินการตาม Roadmap ไปสู่ประชาธิปไตยของพม่าประสบผลสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลประโยชน์ของรัฐบาลไทย

รับ

ภูมิหลัง

๑. เมื่อ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่าได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศขอรับวงเงินสินเชื่อ (credit line) จากไทยมูลค่าไม่น้อยกว่า ๓ พันล้านบาท เพื่อซื้อเครื่องจักรและวัสดุก่อสร้างจากไทยสำหรับการก่อสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ ในพม่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้กราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีพิจารณาและได้มีบัญชาเห็นชอบให้สินเชื่อแก่พม่าตามที่ฝ่ายพม่าขอ โดยให้เป็นเงินบาท (Baht loan) ฝ่ายไทยได้แจ้งฝ่ายพม่าในเรื่องนี้ระหว่างการประชุมสุดยอด ACMECS ที่พุกาม เมื่อ ๑๐-๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ โดยรับจะส่งคณะจาก EXIM Bank ไปเจรจากับพม่าโดยเร็ว

๒. เมื่อ ๒๑-๒๓ มกราคม ๒๕๔๗ คณะของ EXIM Bank ได้เดินทางไปหารือในรายละเอียดกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพม่า ธนาคารกลางพม่า และ MFTB ผลการเจรจาสรุปได้ดังนี้ ไทยจะให้เงินกู้เป็นเงินสกุลบาท เพื่อซื้อเครื่องจักรและอุปกรณ์ก่อสร้างจากไทยในอัตราดอกเบี้ยไม่เกินอัตรา prime rate ของธนาคาร (ปัจจุบันเท่ากับร้อยละ ๕.๗๕ ต่อปี)

๓. ในการหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่า ในช่วงการประชุมระดับรัฐมนตรี BIMST-EC ที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อ ๗-๘ ก.พ. ๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่าขอให้รัฐบาลไทยช่วยหารือกับ EXIM Bank ให้ลดอัตราดอกเบี้ยหากจำเป็นขอให้รัฐบาลไทยให้เงินสนับสนุน (subsidy) บางส่วน และขอให้ฝ่ายไทยกำหนดจุดประสานงานเพื่อช่วยติดต่อกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เมื่อฝ่ายพม่าต้องการซื้อสินค้าหรือวัสดุภายใต้โครงการ นอกจากนี้ ฝ่ายพม่าประสงค์จะขอรับสินเชื่อสำหรับโครงการพัฒนาระบบโทรคมนาคมของพม่า (วงเงิน ๒๔.๐๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) นอกเหนือจาก ๓,๐๐๐ ล้านบาทที่ได้เจรจากันแล้ว ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่า ขอให้โครงการดังกล่าวอยู่ภายในกรอบสินเชื่อ ๓,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่า จึงได้สอบถามความเป็นไปได้ในการขอขยายวงเงินสินเชื่อดังกล่าวเป็น ๕,๐๐๐ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่า ขอให้ไทยและพม่าเริ่มดำเนินการให้สินเชื่อ ๓,๐๐๐ ล้านบาทก่อน และให้หารือกันอีกครั้งเกี่ยวกับการขยายวงเงินสินเชื่อในอนาคต

๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่า ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ติดตามผล การขอขยายวงเงินสินเชื่อและการลดอัตราดอกเบี้ย พร้อมกับแจ้งว่า ฝ่ายพม่าต้องการซื้อยางมะตอย (bitumen) จากไทย จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตัน และวัสดุก่อสร้างอื่น ๆ ภายใต้ กรอบวงเงินสินเชื่อดังกล่าว อย่างเร่งด่วนก่อนฤดูมรสุม

๕. เมื่อ ๒ มีนาคม ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่า แจ้งว่า ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีตกลงให้เพิ่มวงเงินสินเชื่อจาก ๓,๐๐๐ ล้านบาท เป็น ๔,๐๐๐ ล้านบาท และจะ subsidize บางส่วนจากอัตราดอกเบี้ยที่ EXIM Bank เสนอ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่าทราบในการหารือระหว่างการประชุม AMM Retreat ที่ฮาลองเบย์ เมื่อ ๓ มีนาคม ๒๕๔๗

๖. เมื่อ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เป็นประธานการประชุมหารือเกี่ยวกับเงื่อนไขของสินเชื่อ โดยมีผู้แทน EXIM Bank ธนาคารกรุงไทย และกระทรวงการคลัง เข้าร่วม ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบให้ผ่อนปรนเงื่อนไขให้แก่พม่า ได้แก่

- ๑) ลดอัตราดอกเบี้ยเหลือร้อยละ ๓ ต่อปี
๒) กำหนดเวลาการจ่ายดอกเบี้ยทุกครึ่งปี
๓) ฝ่ายพม่าจะจ่ายเงินต้นภายในเวลา ๑๐ ปี แต่สามารถต่อรองกำหนดตารางเวลาการ

ชำระเงินได้

- ๔) กำหนดเวลาปลอดการชำระหนี้ (grace period) การจ่ายเงินต้นเป็นเวลา ๒ ปี
๕) วงเงินสินเชื่อจะใช้สำหรับซื้อวัสดุและสิ่งของที่มีต้นแหล่งจากประเทศไทย และเมื่อ ๑๙

มีนาคม ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่า แจ้งผลการประชุมดังกล่าวให้ทราบแล้ว

๗. เมื่อ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่าได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่า นายกรัฐมนตรีพม่าขอให้รัฐบาลไทยพิจารณาขยายเวลา grace period จาก ๒ ปี เป็น ๕ ปี โดยมอบหมายให้ MFTB เป็นผู้เจรจากับ EXIM Bank ในรายละเอียด และเชิญผู้แทน EXIM Bank เดินทางไปกรุงย่างกุ้งเพื่อเจรจายละเอียดขั้นสุดท้ายกับฝ่ายพม่าในโอกาสแรก

๘. ก่อนหน้านี้ (๒๕ มีนาคม ๒๕๔๗) EXIM Bank ได้ประชุมคณะกรรมการธนาคารฯ แต่ผลการประชุมแตกต่างจากที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแจ้งพม่า เช่น grace period ๒ ปี และการแบ่งเงินกู้ออกเป็น ๒ ส่วน (เงินกู้เพื่อซื้อสินค้าทุนจากไทย และเงินกู้เพื่อการว่าจ้างผู้รับเหมาไทย) โดยมีระยะเวลาที่แตกต่างกัน

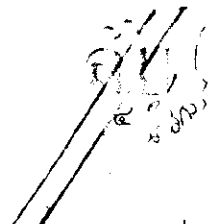
๙. ตามข้อ ๑๐ เมื่อ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แจ้งเกี่ยวกับ credit line ขอให้กระทรวงการคลังประสานงานกับ Exim Bank เพื่อให้ทราบข้อมูลที่ตรงกัน

๑๐. เมื่อ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๗ EXIM Bank ได้มีหนังสือถึง MFTB แจ้งว่า จะเสนอให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเรื่องอัตราดอกเบี้ย และสำหรับเรื่อง grace period ๕ ปี นั้น พร้อมจะพิจารณาแต่เห็นว่าการที่มี grace period ระยะยาวเกินไปทำให้เกิดภาระการชำระดอกเบี้ยมากเกินไปโดยใช่เหตุ และทำให้เกิด "crowding out effects" ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการกู้ยืมอื่น ๆ ในอนาคต

สถานะสุดท้าย

๑. นายสถาพร ชินะจิตร กรรมการผู้จัดการ EXIM Bank ได้เดินทางไปกรุงย่างกุ้ง (๒๕-๒๗ เมษายน ๒๕๔๗) เพื่อหารือกับฝ่ายพม่า โดยได้พบกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ผู้ว่าการธนาคารกลางพม่า MFTB และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่า แต่ยังมีประเด็นที่ยังไม่สามารถตกลงกันได้ในเรื่อง "Thai origin"

๒. เมื่อ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่าได้ส่งนายตอง ตุน อธิบดี กรรมการเมืองพม่า มาพบกับปลัดกระทรวงการต่างประเทศเพื่อหารือในเรื่องดังกล่าว ซึ่งฝ่ายพม่าแจ้งว่า พม่ามีข้อจำกัดในการดำเนินการตามเงื่อนไขของ rule of origin ของ EXIM Bank อย่างไรก็ดี การได้รับวงเงินสินเชื่อมีความสำคัญทางการเมืองแก่พม่ามากเนื่องจากจะช่วยเสริมสถานะภาพของ พล.อ. ชิน อุ่น นายกรัฐมนตรีพม่า โดยเฉพาะภายใน SPDC และต่อความสำเร็จของ Roadmap และกระบวนการปรองดองแห่งชาติในพม่า เนื่องจากผู้นำพม่าได้ให้คำมั่นกับชนกลุ่มน้อยว่าจะพัฒนาพื้นที่ชายแดน ซึ่งฝ่ายพม่าจึงขอให้รัฐบาลไทยพิจารณาให้ความยืดหยุ่นด้วย

๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้นำเรื่องดังกล่าวกราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้มีบัญชาว่า ไม่ขัดข้องและให้ยึดหยุ่นกับฝ่ายพม่าได้อย่างเต็มที่ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งเรื่องนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังทราบ ซึ่งก็เห็นพ้องด้วย ทั้งนี้ เมื่อ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๗ กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือแจ้ง EXIM Bank เกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีแล้ว

๔. กรมเอเชียตะวันออกได้รับทราบเป็นการภายในจาก EXIM Bank ว่า EXIM Bank ได้ทำหนังสือเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ๒ ฉบับ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) การมอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสามารถเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่จะให้วงเงินสินเชื่อแก่พม่า และขอให้กระทรวงการคลังให้ความคุ้มครองและชดเชยความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นแก่ EXIM Bank และ

๒) ชี้แจงความแตกต่างระหว่างสาระสำคัญของเงื่อนไขวงเงินสินเชื่อที่กระทรวงการต่างประเทศกับ EXIM Bank ได้แจ้งรัฐบาลพม่า

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังจะนำเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗

๕. สำหรับสัญญาการให้วงเงินสินเชื่อ (ซึ่งจะลงนามระหว่าง EXIM Bank และ MFTB) ขณะนี้ EXIM Bank ได้ส่งให้ MFTB พิจารณาแล้ว ซึ่งหากคณะรัฐมนตรีอนุมัติตามข้อ ๔ (๑) EXIM Bank สามารถลงนามในสัญญาดังกล่าวได้เลย ไม่ต้องนำเข้าคณะรัฐมนตรีอีกต่อไป
